

MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA
RAVNATELJSTVO CIVILNE ZAŠTITE
SEKTOR ZA RADIOLOŠKU I NUKLEARNU SIGURNOST

**UPUTE
BUDUĆIM NOSITELJIMA
RJEŠENJA O REGISTRACIJI
(djelatnost rendgenskim uređajima)**

Zagreb, 13. svibanj 2019.

Sadržaj

Kratice korištene u ovom dokumentu:	3
Uvod.....	4
PRIJE POČETKA OBAVLJANJA DJELATNOSTI.....	5
POSTUPAK ISHOĐENJA RJEŠENJA O REGISTRACIJI.....	7
NAKON DOBIVANJA RJEŠENJA O REGISTRACIJI	15

Kratice korištene u ovom dokumentu:

MUP- Ministarstvo unutarnjih poslova

RCZ - Ravnateljstvo civilne zaštite

Sektor RNS - Sektor za radiološku i nuklearnu sigurnost

Stručnjak - stručnjak za zaštitu od ionizirajućeg zračenja

OSTS - Ovlašteni stručni tehnički servis za poslove radiološke zaštite

Zakon RNS - Zakon o radiološkoj i nuklearnoj sigurnosti (NN 141/13, 39/15, 130/17 i 118/18)

Pravilnik (NN 53/18) - Pravilnik o uvjetima i mjerama zaštite za obavljanje djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja (NN 53/2018)

Pravilnik NN 54/18 - Pravilnika o obavješćivanju, registriranju i odobrenjima te prometu izvorima ionizirajućeg zračenja (NN 54/18)

Pravilnik NN 42/18 - Pravilnik o obrazovanju potrebnom za rukovanje izvorima ionizirajućeg zračenja, primjenu mjera radiološke sigurnosti i upravljanje tehničkim procesima u nuklearnim postrojenjima, NN 42/18

Pravilnik NN 38/18 - Pravilnik o granicama ozračenja, preporučenom doznom ograničenju i procjenjivanju osobnog ozračenja, NN 38/18

Uvod

Ove upute se odnose na opravdane djelatnosti rendgenskim uređajima navedenim u članku 12. točkama 1.-8., Pravilnika NN 54/18 kako slijedi:

1. uporaba rendgenskih uređaja u medicini za medicinsko i nemedicinsko ozračenje za:
 - a. denzitometriju kosti
 - b. ozračenje krvnih pripravaka
2. uporaba rendgenskih uređaja u dentalnoj medicini za medicinsko i nemedicinsko ozračenje za pojedinačno snimanje zubi – stacionarni i pokretni rendgenski uređaj
3. uporaba rendgenskih uređaja u veterinarskoj medicini za:
 - a. radiografiju – stacionarni rendgenski uređaji
 - b. dijaskopiju – stacionarni rendgenski uređaja
4. uporaba stacionarnih rendgenskih uređaja s područjem izloženosti ograničenim kućištem za:
 - a. ispitivanje građe tvari
 - b. kristalografiju ili difrakciju
 - c. kontrolu kvalitete (nerazorna ispitivanja)
5. uporaba rendgenskih uređaja za ispitivanje građe tvari – uređaj u automatiziranom procesu
6. uporaba rendgenskih uređaja u industriji za određivanje razine i slično – uređaj u automatiziranom procesu
7. uporaba rendgenskih uređaja za ispitivanje sadržaja prtljage, pošiljki, osobnih predmeta i slično – stacionarni uređaji s područjem izloženosti ograničenim kućištem
8. uporaba rendgenskih uređaja koji nisu medicinska radiološka oprema za otkrivanje skrivenih predmeta na ljudskom tijelu ili pričvršćenih na ljudsko tijelo

PRIJE POČETKA OBAVLJANJA DJELATNOSTI

Prvo traženje rješenja o registraciji

Gradnja/preuređivanje građevine ako do sada niste obavljali djelatnost uporabom rendgenskih uređaja navedenih u članku 12. točkama 1.-8. Pravilnika NN 54/18, prvi korak je kontaktiranje stručnjaka za zaštitu od ionizirajućeg zračenja priznatog za to područje. **Ova obveza propisana je člankom 37. a stavkom 3. Zakona.**

Popis stručnjaka dostupan je na stranicama Ravnateljstva civilne zaštite, Ministarstva unutarnjih poslova na ovoj poveznici:

<https://civilna-zastita.gov.hr/podrucja-djelovanja/radioloska-i-nuklearna-sigurnost/sluzba-za-radiolosku-sigurnost/strucnjaci-za-zastitu-od-ionizirajuceg-zracenja/136>

Stručnjak će Vam pružiti nužne stručne savjete u procesu izrade potrebnih dokumenata. Neki od savjeta moraju biti u pisanom obliku što će biti naglašeno dalje u tekstu.

A. Gradnja s lokacijskom dozvolom

Ako gradite novi prostor ili preuređujete postojeći, a za to vam treba lokacijska dozvola, potrebno je podnijeti pisani zahtjev RCZ, MUP-a zahtjev za izdavanje posebnih uvjeta za projektiranje prostorija namijenjenih za korištenje rendgenskih uređaja.

Zahtjev se podnosi RCZ uz naznaku da je potrebno navesti da namjeravate graditi / preuređivati građevinu u kojoj će se koristiti određene vrste rendgenskih uređaja, te za izradu idejnog projekta odnosno glavnog projekta tražite izdavanje posebnih uvjeta.

Uvjeti za građevine u kojima će se koristiti izvori ionizirajućeg zračenja propisani su u poglavlju XXII. Pravilnika NN 53/2018.

Po izdavanju posebnih uvjeta sa strane RCZ potrebno je savjetovati se sa stručnjakom vezano uz projektiranje prostorija u kojima će se provoditi djelatnost. Ta obveza propisana je člankom 37.a stavkom 3.b. Zakona o radiološkoj i nuklearnoj sigurnosti (NN 141/13, 39/15, 130/17 i 118/18).

Za potrebe glavnog projekta stručnjak će izraditi elaborat koji će sadržavati proračun potrebne debljine i sastava zidova te ostale značajke vezane uz radiološku sigurnost, uključujući i posebne uvjete koje je izdao RCZ, Sektor za radiološku i nuklearnu sigurnost. Navedeni elaborat je potrebno uključiti u glavni projekt. Glavni projekt se dostavlja RCZ, Sektor RNS koji će, po provedenoj provjeri, izdati potvrdu da je glavni projekt izrađen u skladu s posebnim uvjetima.

B. Preuređenje ili prenamjena

Ako preuređujete ili prenamjenjujete postojeći prostor, a ne trebate lokacijsku dozvolu, trebate se savjetovati sa stručnjakom vezano uz projektiranje prostorija i savjetovanje o mjerama radiološke zaštite.

Stručnjak će izdati elaborat o koji će sadržavati proračun potrebne debljine i sastava zidova, savjete o rasporedu prostorija te ostale značajke vezane uz radiološku sigurnost vezano uz pojedini tip i namjenu rendgenskog uređaja koji namjeravate koristiti.

Uvjeti za građevine u kojima će se koristiti rendgenski uređaji propisani su u poglavlju XXII. Pravilnika NN 53/2018.

C. Po završenoj gradnji i uređenju

Po provedenoj izgradnji i uređenju / preuređenju građevine ili prostorije u kojoj će se provoditi djelatnost s rendgenskim uređajima potrebno je kontaktirati ovlašteni stručni tehnički servis za poslove radiološke zaštite (dalje u tekstu OSTS) ovlašten za radiološki nadzor mjesta rada i ispitivanje uvjeta rada te izradu dokumenata iz kojih je vidljivo udovoljava li radni okoliš, prostorije i uvjeti rada propisanim uvjetima radiološke sigurnosti.

Popis OSTS-a dan je na sljedećoj poveznici:

<https://civilna-zastita.gov.hr/podrucja-djelovanja/radioloska-i-nuklearna-sigurnost/sluzba-za-radiolosku-sigurnost/ovlasteni-strucni-tehnicki-servisi/127>

OSTS će provesti uvid u izvedeno stanje građevine (uključujući elaborat stručnjaka za zaštitu od ionizirajućeg zračenja) u kojima se namjerava provoditi djelatnost. Za svaku prostoriju u kojoj će se koristiti rendgenski uređaji (osim prostorija s upravljačkim uređajima) OSTS će izdati zasebno izvješće s mišljenjem o udovoljavanju uvjetima radiološke zaštite. Navedeno izvješće s mišljenjem, s obzirom da se djelatnost još ne provodi i izvori ionizirajućeg zračenja nisu prisutni, mora sadržavati sljedeće elemente:

- potvrda proračuna debljine zaštite koju je napravio stručnjak ili potvrda da je zaštita izvedena u skladu s elaboratom (gdje je primjenjivo)
- utvrđeno stanje s obzirom na zadovoljenje uvjeta koje je u elaboratu propisao stručnjak (vezano uz izvedbu zaštite zidova, stropova, podova, vrata, prozora, potrebna zaštitna sredstva, fizičku zaštitu prostorija, itd.)
- mišljenje da prostorija zadovoljava uvjete za građevine u kojima će se koristiti rendgenski uređaj sukladno Pravilniku NN 53/2018.

Postojeći podnositelj zahtjeva za ishodenje rješenja o registraciji

Sukladno članku 24. Pravilnika NN 54/18, nositelj rješenja o registraciji obavezan je dva mjeseca prije isteka roka valjanosti rješenja o registraciji, a Ministarstva unutarnjih poslova podnijeti zahtjev za izdavanje novog rješenja o registraciji u skladu s člankom 13. Pravilnika, ako i dalje namjerava obavljati tu djelatnost. **Rješenje o registraciji izdaje se na rok od 10 godina.**

POSTUPAK ISHOĐENJA RJEŠENJA O REGISTRACIJI

Za obavljanje djelatnosti rendgenskim uređajima prema čl. 12. Pravilnik NN 54/18, potrebno je ishoditi rješenje o registraciji za djelatnosti navedene u točkama od 1. do 8. toga članka .

Obrazac zahtjeva

Nalazi se na poveznici <https://civilna-zastita.gov.hr/podrucja-djelovanja/radioloska-i-nuklearna-sigurnost/sluzba-za-radiolosku-sigurnost/obraci/128>. Originalno popunjen i potpisan dokument potrebno je dostaviti poštom ili osobno u RCZ MUP-a. Zahtjev za izdavanje rješenja o registraciji je u nastavku.

1. PODACI O PRAVNOJ /FIZIČKOJ OSOBI:

NAZIV:	NAZIV NOSITELJA RJEŠENJA	
OIB:	OIB NOSITELJA RJEŠENJA	
ADRESA:	PUNA ADRESA NOSITELJA RJEŠENJA, ULICA, BROJ I MJESTO	
ODGOVORNA OSOBA U PRAVNOJ /FIZIČKOJ OSOBI (ime i prezime, telefon, fax, e-pošta):	UNIJETI SVE PODATKE NAVEDENE U POLJU LIJEVO	
OSOBA ODGOVORNA ZA ZAŠTITU OD IONIZIRAJUĆEG ZRAČENJA (ime i prezime, zvanje, telefon, fax, e-pošta):	UNIJETI SVE PODATKE NAVEDENE U POLJU LIJEVO NUŽNO JE IMENOVATI OSOBU ODGOVORNU ZA ZAŠTITU OD IONIZIRAJUĆEG ZRAČENJA, PRIMJER ODLUKE O IMENOVANJU NALAZI SE NA SLJEDEĆOJ POVEZNICI: https://civilna-zastita.gov.hr/podrucja-djelovanja/radioloska-i-nuklearna-sigurnost/sluzba-za-radiolosku-sigurnost/obraci/128	

2. OPIS DJELATNOSTI S IZVORIMA IONIZIRAJUĆEG ZRAČENJA KOJA SE NAMJERAVA OBAVLJATI¹:

Upisati djelatnost s rendgenskim uređajima iz članka 12. Pravilnika (NN 54/18) a za koju je podnese zahtjev.

Naziv djelatnosti treba biti identičan nazivu iz članka 12.

Npr. Uporaba rendgenskih uređaja u dentalnoj medicini z pojedinačno snimanje zubi.

3. OSTALO

Naziv ovlaštenog stručnog tehničkog servisa s kojim je potpisan ugovor o redovitom godišnjem ispitivanju izvora ionizirajućeg zračenja	SKLOPITI UGOVOR S OSTS-OM KOJI POSJEDUJE OVLAŠTENJE ZA REDOVITO GODIŠNJE ISPITIVANJE ZATVORENIH RADIOAKTIVNIH IZVORA I/ILI ELEKTRIČNIH UREĐAJA KOJI PROIZVODE IONIZIRAJUĆE ZRAČENJE U MEDICINSKIM DJELATNOSTIMA I ISPITIVANJE ZATVORENIH RADIOAKTIVNIH IZVORA I/ILI ELEKTRIČNIH
--	---

¹ Sukladno članku 12. Pravilnika o obavješćivanju, registriranju i odobrenjima te prometu izvorima ionizirajućeg zračenja (Narodne novine br. 54/18)

	<i>UREĐAJA KOJI PROIZVODE IONIZIRAJUĆE ZRAČENJE U NEMEDICINSKIM DJELATNOSTIMA TE DAVANJE MIŠLJENJA NA OSNOVI MJERENJA I PRORAČUNA</i> https://civilna-zastita.gov.hr/podrucja-djelovanja/radioloska-i-nuklearna-sigurnost/sluzba-za-radiolosku-sigurnost/ovlasteni-strucni-tehnicki-servisi/127
Naziv ovlaštenog stručnog tehničkog servisa s kojim je potpisan ugovor o radiološkom nadzoru mjesta rada	<i>SKLOPITI UGOVOR S OSTS-OM KOJI POSJEDUJE OVLAŠTENJE ZA RADIOLOŠKI NADZOR MJESTA RADA I ISPITIVANJE UVJETA RADA TE IZRADA DOKUMENATA IZ KOJIH JE VIDLJIVO UDOVOLJAVA LI RADNI OKOLIŠ, PROSTORIJE I UVJETI RADA PROPISANIM UVJETIMA RADIOLOŠKE SIGURNOSTI10 POPIS OSTS-a DOSTUPAN JE NA POVEZNICI:</i> https://civilna-zastita.gov.hr/podrucja-djelovanja/radioloska-i-nuklearna-sigurnost/sluzba-za-radiolosku-sigurnost/ovlasteni-strucni-tehnicki-servisi/127
Podaci o iznosu i datumu izvršene uplate upravnih pristojbi (ili priložiti kopiju uplatnice)	Upravne pristojbe ako nije oslobođen plaćanja. https://civilna-zastita.gov.hr/podrucja-djelovanja/radioloska-i-nuklearna-sigurnost/sluzba-za-radiolosku-sigurnost/obraci/128

4. OVJERA PRAVNE /FIZIČKE OSOBE:

Datum:

Odgovorna osoba u pravnoj/fizičkoj osobi:
(ime i prezime, potpis)

Za rendgenske uređaje koji se koriste u djelatnostima navedenim u članku 12. točke 1.-8.Pravilnika NN 54/18 za ishođenje rješenja o registraciji uz zahtjev potrebno je priložiti:

1. dokument kojim se dokazuje pravni status podnositelja zahtjeva (napomena: ako je to izvod iz sudskog registra to ne trebate dostavljati jer je to javni dokument do kojeg možemo sami doći),
2. podatke o vrsti rendgenskog/ih uređaja koje namjeravate koristiti (maksimalni napon (kV), mobilnost uređaja, namjena),
3. podatke za izložene radnike (**radnici B kategorije**) koji rukuju izvorima ionizirajućeg zračenja s dokazom o posjedovanju posebnog stručnog obrazovanja o primjeni mjera radiološke sigurnosti, dokazom o posjedovanju posebnog stručnog obrazovanja za rukovanje izvorima ionizirajućeg zračenja te preslikom uvjerenja o zdravstvenoj sposobnosti za rad u području izloženosti.
4. izvješće ovlaštenog stručnog tehničkog servisa s mišljenjem o udovoljavanju uvjetima radiološke zaštite za svaku prostoriju koja se smatra područjem izloženosti, osim prostorije s upravljačkim uređajem, na temelju izračuna i/ili mjerenja,
5. odluku o imenovanju osobe odgovorne za zaštitu od ionizirajućeg zračenja,
6. mišljenje ovlaštenog stručnog tehničkog servisa ili stručnjaka za zaštitu od ionizirajućeg zračenja da radno mjesto radnika nije u području izloženosti i/ili dokaz o kategorizaciji izloženih radnika sukladno posebnom pravilniku
7. način provođenja praćenja ozračenja izloženih radnika i
8. dokaz o uplati upravnih pristojbi (600,00kn).

Više informacija o postupku možete naći na:

<https://civilna-zastita.gov.hr/podrucja-djelovanja/radioloska-i-nuklearna-sigurnost/sluzba-za-radiolosku-sigurnost/zahtjev-za-rjesenje-o-registraciji/118>

Upute i sve potrebne obrasce za prijavu rendgenskih uređaja možete naći na stranicama

Zavoda: <https://civilna-zastita.gov.hr/podrucja-djelovanja/radioloska-i-nuklearna-sigurnost/sluzba-za-radiolosku-sigurnost/prijava-izvora/122>

Popis, svih ovlaštenih stručnih servisa koji imaju ovlaštenje za obavljanje poslova radiološke sigurnosti, s kontakt podacima, možete naći na web stranici Zavoda:

<https://civilna-zastita.gov.hr/podrucja-djelovanja/radioloska-i-nuklearna-sigurnost/sluzba-za-radiolosku-sigurnost/ovlasteni-strucni-tehnicki-servisi/127>

Popis svih stručnjaka za zaštitu od ionizirajućeg zračenja, s njihovim kontakt podacima, možete naći na web stranici:

<https://civilna-zastita.gov.hr/podrucja-djelovanja/radioloska-i-nuklearna-sigurnost/sluzba-za-radiolosku-sigurnost/strucnjaci-za-zastitu-od-ionizirajuceg-zracenja/136>

Vezano uz samo ishodište rješenja o registraciji i stručne dokumente preporučamo da se savjetujete sa stručnjacima za zaštitu od ionizirajućeg zračenja.

Obrazloženje dokumenata koji se prilažu:

Ad.1. *Za buduće nositelje rješenja u medicini ili dentalnoj medicini dostavlja se rješenje ministarstva zdravstva, u preslici, a za ostale djelatnosti (čl. 12. točke 3.-8.) dostavlja se rješenje (pisani izvod) odgovarajućeg registra kojim se dokazuje pravni status podnositelja zahtjeva u slučaju da podnositelj zahtjeva nije registriran u sudskom registru koji se vodi prema Zakonu o sudskom registru.*

Ad. 2. *Preporuka je napraviti tablicu rendgenskih uređaja. Potrebno je voditi računa o tome da naziv prostorije mora jednoznačno određivati prostoriju, bilo tekstom ili brojkom, ako je potrebno upišite i naziv organizacijske jedinice.*

Primjer tablice:

VRSTA UREĐAJA	MAKSIMALNI NAPON (kV)	MAKSIMALNA STRUJA (mA)	MOBILNOST UREĐAJA	NAMJENA	NAZIV I ADRESA PROSTORIJA GDJE ĆE SE POJEDINI UREĐAJ KORISTITI
<i>Rendgenski uređaj za snimanje zubi- pojedinačno snimanje zubi</i>	<i>8</i>	<i>70</i>	<i>Stacionarni ili mobilni</i>	<i>snimanje</i>	<i>Snimaona 1</i>

<i>Rendgenski uređaj za dezintometriju kosti</i>	3	140	<i>Stacionarni ili mobilni</i>	<i>dezintometrija</i>	<i>Posebna prostorija</i>
<i>Rdg uređaj za ozračenje krvnih pripravaka</i>	25	160	<i>Stacionarni</i>	<i>Ozračivanje krvnih pripravaka</i>	<i>Centralni prijem</i>
<i>Rendgenski uređaji za kontrolu prtljage</i>			<i>Stacionarni</i>	<i>Kontrola pošiljki, predmeta</i>	<i>Ulaz –Check in</i>
<i>Rendgenski uređaj za građu tvari</i>			<i>Stacionarni</i>	<i>ispitivanje građe tvari</i>	<i>Proizvodna hala br.2</i>
<i>Rendgenski uređaj u veterini</i>			<i>Stacionarni</i>	<i>radiografija</i>	<i>Operacijska sala</i>
<i>itd..</i>					

Ispod tablice treba stajati ime, prezime i potpis odgovorne osobe budućeg nositelja rješenja.

Ad.3.

Preporuka je napraviti tablicu s popisom radnika i traženih podataka, a posebno odvojiti izložene radnike od radnika koji rukuju električnim uređajem koji proizvodi ionizirajuće zračenje, a koji nisu izloženi radnici. Za sve navedene radnike uz popis treba priložiti dokaze koji se traže u točki 3. (za izložene radnike B kategorije).

Primjer tablice i osoba koje, ovisno o vrsti uređaj, mogu rukovati rendgenskim uređajima:

RADNICI KOJI RUKUJU IZVORIMA IONIZIRAJUĆEG ZRAČENJA				
IME I PREZIME	OIB	SPOL	ZANIMANJE (RADNO MJESTO)	ZVANJE
<i>Pero Perić</i>	<i>12345678912</i>	<i>M</i>	<i>stomatolog</i>	<i>dr. med. dent.</i>
<i>Ivan Ivanović</i>	<i>23456789000</i>	<i>M</i>	<i>veterinar</i>	<i>dr.vet.med.</i>
<i>Marica Marić</i>	<i>98764532899</i>	<i>Ž</i>	<i>zaštitar</i>	<i>ekonomski tehničar</i>

Ispod tablice treba stajati ime, prezime i potpis odgovorne osobe budućeg nositelja rješenja.

Vezano uz dokaz o posjedovanju posebnog stručnog obrazovanja o primjeni mjera radiološke sigurnosti:

Sukladno člancima 5. i 8. Pravilnika NN 42/18, izloženi radnici i osobe koje rukuju izvorima ionizirajućeg zračenja, a nisu u području izloženosti (nisu izloženi radnici) moraju imati posebno stručno obrazovanje o primjeni mjera radiološke sigurnosti stečeno tijekom redovitog obrazovanja ili dopunskim obrazovanjem o čemu moraju imati pisani dokaz.

Ako je osoba tijekom redovitog školovanja stekla navedeno obrazovanje tada je dokaz potvrda o završenom školovanju (diploma dodiplomskog, diplomskog ili integriranog dodiplomskog i diplomskog studija odnosno potvrda o završenoj specijalizaciji).

Posebno stručno obrazovanje o primjeni mjera radiološke sigurnosti stječe se i dopunskim obrazovanjem u sustavu e-učenja dostupnog na ovoj poveznici <https://civilna-zastita.gov.hr/podrucja-djelovanja/radioloska-i-nuklearna-sigurnost/sluzba-za-radiolosku-sigurnost/strucno-obrazovanje-portal-e-ucenje/228>

Izloženi radnici i osobe koje rukuju izvorima ionizirajućeg zračenja, a nisu izloženi radnici moraju obnavljati znanje o primjeni mjera radiološke sigurnosti svakih 5 godina pa vodite računa da potvrde o stručnom obrazovanju o primjeni mjera radiološke sigurnosti ili obnovi znanja ne smiju biti starije od 5 godina. U slučaju da je od izdavanja prve potvrde o primjeni mjera radiološke sigurnosti nekog radnika prošlo više od 5 godina, taj radnik odmah mora pristupiti obnovi znanja u sustavu e-učenja.

Vezano uz dokaz o posjedovanju posebnog stručnog obrazovanja za rukovanje izvorima ionizirajućeg zračenja:

Stručna osposobljenost za rukovanje s izvorom ionizirajućeg zračenja dokazuje se potvrdom o završenom školovanju (diploma dodiplomskog, diplomskog ili integriranog dodiplomskog i diplomskog studija odnosno potvrda o završenoj specijalizaciji) u okviru kojeg je provedena obuka za rukovanje izvorima ionizirajućeg zračenja ili potvrdom o završenoj specijalnoj edukaciji za rukovanje određenim tipom izvora ionizirajućeg zračenja – npr. tečaj proizvođača izvora ionizirajućeg zračenja. Dostavljaju se preslike navedenih dokumenata.

U Pravilniku NN 42/18, propisani su uvjeti vezani za rukovanje rendgenskim uređajima .

Vezano uz presliku uvjerenja o zdravstvenoj sposobnosti za rad u području izloženosti (za izložene radnike B kategorije):

Kada upućujete radnika na zdravstveni pregled u ovlaštenu medicinu rada (popis ovlaštenih medicina rada dostupan je na <https://civilna-zastita.gov.hr/podrucja-djelovanja/radioloska-i-nuklearna-sigurnost/sluzba-za-radiolosku-sigurnost/ovlastene-medicine-rada/142> dužni ste u pisanom obliku obavijestiti specijalista medicine rada/rada i sporta o kategorizaciji izloženog

radnika koji dolazi na zdravstveni pregled. To može biti kopija odluke o kategorizaciji izloženih radnika za pojedinog radnika ili popis radnika koje šaljete na zdravstveni pregled s naznačenom kategorizacijom pojedinog izloženog radnika.

Budući nositelj odobrenja je dužan provesti kategorizaciju svojih izloženih radnika sukladno kriterijima propisanim u članku 19. Pravilnika o granicama ozračenja, preporučenom doznom ograničenju i procjenjivanju osobnog ozračenja. a prilikom provedbe kategorizacije dužan je savjetovati se sa stručnjakom potvrđenim za područje osobni dozimetrijski nadzor – procjena vanjskog ozračenja. **Ova obveza propisana je člankom 37.a stavkom 2.d Zakona** Popis stručnjaka dostupan je na stranicama Ravnateljstvo civilne zaštite, MUP (dalje u RCZ) na poveznici:

<https://civilna-zastita.gov.hr/podrucja-djelovanja/radioloska-i-nuklearna-sigurnost/sluzba-za-radiolosku-sigurnost/strucnjaci-za-zastitu-od-ionizirajuceg-zracenja/136>

Članak 37.a stavak 2. Zakona: “...Nositelj odobrenja i korisnik obvezni su od stručnjaka za zaštitu od ionizirajućeg zračenja zatražiti savjet vezano uz... d) klasifikaciju radnika sukladno pravilniku iz članka 28. stavka 3. ovoga Zakona,,.

Stručnjak će izdati potvrdu o kategorizaciji pojedinog izloženog radnika koja obavezno mora sadržavati najmanje slijedeće podatke:

- naziv nositelja odobrenja, adresa i OIB nositelja odobrenja
- ime i prezime izloženog radnika, OIB izloženog radnika
- radno mjesto izloženog radnika
- opis posla s izvorima ionizirajućeg zračenja
- kategorija izloženosti
- ime i prezime te potpis stručnjaka

Za sve ostale savjete vezane uz kategorizaciju izloženih radnika, detalje o načinu i opsegu dozimetrijskog nadzora izloženih radnika obvezni ste kontaktirati stručnjaka. Potvrde o kategorizaciji vaših izloženih radnika niste dužni dostavljati u Ravnateljstvo civilne zaštite u sklopu postupka odobravanja djelatnosti.

Prilikom dostavljanja preslike uvjerenja o zdravstvenoj sposobnosti vodite računa da potvrda za svakog radnika, osim izloženih radnika kategorije B, ne smije biti starija od 12 mjeseci.

Ad.4. Za svaku prostoriju koja se smatra područjem izloženosti, tj. za svaku prostoriju u kojoj se koriste rendgenski uređaji potrebno je poslati izvješće sa mišljenjem o udovoljavanju prostorije uvjetima Zakona o radiološkoj i nuklearnoj sigurnosti (NN 141/13, 39/15,130/17, 118/18). Mišljenje i mjerenja i/ili proračune na temelju kojih će izraditi mišljenje provodi odnosno izdaje ugovorni OSTS koji je ovlašten za radiološki nadzor mjesta rada. Popis OSTS-ova dan je na poveznici <https://civilna-zastita.gov.hr/podrucja-djelovanja/radioloska-i-nuklearna-sigurnost/sluzba-za-radiolosku-sigurnost/ovlasteni-strucni-tehnicki-servisi/127>.

OSTS provodi pregled i ispitivanje navedenih prostorija. Za svaku prostoriju koja se smatra područjem izloženosti OSTs izdaje zasebno izvješće s mišljenjem. Navedeno izvješće, ovisno o tome jesu li rendgenski uređaji prisutni li ne (postojeći ili budući nositelj odobrenja), mora sadržavati najmanje slijedeće:

- *Rezultate provedenih mjerenja u skladu sa zahtjevima veznim uz radiološki nadzor mjesta rada (za već postojeće nositelje odobrenja)*
- *Detalje proračuna vezane uz debljinu i sastav zidova, podova, stropova prostorije, itd., a u svezi vrste izvora ionizirajućeg zračenja koji će se koristiti ili čuvati u prostoriji, ako je primjenjivo (za buduće nositelje odobrenja),*
- *utvrđeno stanje s obzirom na zadovoljenje uvjeta za građevine u kojima će se koristiti izvori ionizirajućeg zračenja, a koji su propisani u Pravilniku NN 53/2018,*
- *proračun efektivne doze na mjestima na kojima se radnici i druge osobe mogu nalaziti dok su izvori ionizirajućeg zračenja u uporabi, gdje je primjenjivo, a na kojem se temelji mišljenje*
- *usporedba efektivne doze iz prethodne točke s preporučenim doznim ograničenjem budućeg nositelja odobrenja za izložene radnike i/ili pojedinog stanovnika ili granicama ozračenja.*

Mišljenje o udovoljavanju uvjetima radiološke zaštite mora sadržavati najmanje slijedeće:

- *mišljenje da prostorija zadovoljava uvjete radiološke sigurnosti za rad s rendgenskim uređajima uz navođenje vrste i namjene rendgenskog uređaja te najveći napon rendgenske cijevi*
- *mišljenje da prostorija zadovoljava uvjete za građevine u kojima će se koristiti rendgenski uređaji, a koji su propisani u Pravilniku NN 53/2018.*

Ad.5. *Imenovana osoba ne mora nužno biti zaposlenik ustanove koja traži rješenje o registraciji, no mora zadovoljavati uvjete s obzirom na obrazovanje (navedene ispod) te biti upoznata sa obvezama i dužnostima propisanim čl. 36. Zakona o radiološkoj i nuklearnoj sigurnosti NN 141/13, 39/15, 130/17 i 118/18. Osoba odgovorna za zaštitu od ionizirajućeg zračenja je obično i kontakt osoba za komunikaciju i dostavu podataka u RCZ kao i osoba koja prijavljuje radnike na dozimetrijski nadzor u OSTs.*

Osoba odgovorna za zaštitu od zračenja u zdravstvenoj ustanovi, sukladno propisu, mora imati završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni ili stručni studij iz područja prirodnih, tehničkih ili biotehničkih znanosti te iz područja biomedicine i zdravstva ili zdravstveni studij radiološke tehnologije.

Osoba odgovorna za zaštitu od ionizirajućeg zračenja u zdravstvenim, znanstvenim i obrazovnim ustanovama, nositeljima odobrenja za obavljanje djelatnosti provjere kvalitete radiografijom te nositeljima odobrenja za obavljanje nuklearne djelatnosti mora imati završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni ili stručni studij iz područja prirodnih, tehničkih ili biotehničkih znanosti te iz područja biomedicine i zdravstva ili zdravstveni studij radiološke tehnologije.

Mora obnavljati znanje o primjeni mjera radiološke sigurnosti svakih 5 godina. Ako imenovana osoba ne posjeduje posebno obrazovanje o primjeni mjera radiološke sigurnosti dužna je navedeno obrazovanje steći u najkraćem roku. Posebno stručno obrazovanje o primjeni mjera radiološke sigurnosti za osobe odgovorne za zaštitu od ionizirajućeg zračenja stječe se dopunskim obrazovanjem u sustavu e-učenja dostupnog na poveznici <https://civilna-zastita.gov.hr/podrucja-djelovanja/radioloska-i-nuklearna-sigurnost/sluzba-za-radiolosku-sigurnost/strucno-obrazovanje-portal-e-ucenje/228>. U sustavu e-učenja izabire se kategorija kolegija Dopunska izobrazba za osobe odgovorne za zaštitu od ionizirajućeg zračenja i prate upute. Po položenom ispitu potvrda o stečenom stručnom obrazovanju o primjeni mjera radiološke sigurnosti bit će dostavljena na adresu elektroničke pošte polaznika.

Vezano uz: način provođenja praćenja ozračenja izloženih radnika

Prema Pravilniku NN 53/18 čl. 9., nositelj odobrenja obvezan je nadzirati radne uvjete u području nadgledanja i području posebnog nadgledanja, tj. obvezan je osigurati procjenu vanjskog i/ili unutarnjeg ozračenja izloženim radnicima u skladu s posebnim propisom.

Nositelj odobrenja uz zahtjev za rješenje o registraciji dužan je priložiti pisanu izjavu kojom potvrđuje odnosno iznosi na koji način se prati ozračenje izloženog radnika. Procjena vanjskog ozračenja izloženog radnika može se pratiti temeljem rezultata pojedinačnih mjerenja dobivenih uporabom pasivnih osobnih dozimetara ili na temelju rezultata periodičkog radiološkog nadzora mjesta rada.

Izjava treba sadržavati potpis i pečat nositelja odobrenja ili osobe odgovorne za zaštitu od ionizirajućeg zračenja.

NAKON DOBIVANJA RJEŠENJA O REGISTRACIJI

Nakon dobivanja rješenja o registraciji možete nabaviti/ kupiti rendgenski uređaj. Za uvoz rendgenskih uređaja nužno je angažirati uvoznika koji ima rješenje o registraciji uvoza (ako je uvoz izvan područja EU), i prodaje rendgenskih uređaja.

Uvoz rendgenskog uređaja za svoje vlastite potrebe, ne morate angažirati uvoznika već to možete i samo za sebe uvesti s napomenom da u tom slučaju trebate ishoditi **„Rješenje o registraciji obavljanja djelatnosti uvoza rendgenskih uređaja za vlastite potrebe iz zemalja izvan EU“**. U takvom slučaju to mora biti naglašeno na samom zahtjevu za rješenje o registraciji.

Nakon što ste dobili rendgenski uređaj obvezni ste ga prijaviti u službenu evidenciju kako je opisano u sljedećem poglavlju.

Prijava električnih uređaja koji proizvode ionizirajuće zračenje

Sukladno članku 9. stavku 12. Zakona RNS u roku od 15 dana od dana ostvarivanja posredništva ili vlasništva nad rendgenskih uređaja, obvezni ste taj rendgenski uređaj prijaviti za upis u središnju evidenciju.

Obrascu se prilaže izvješće OSTS-a o ispitivanju prostorije u kojoj će se navedeni rendgenski uređaj koristiti s mišljenjem o udovoljavanju uvjetima zaštite od ionizirajućeg zračenja za tu prostoriju (članak 32. stavak 2. Pravilnika NN 54/18).

Ako ste rendgenski uređaj kupili od neke druge Pravne ili fizičke osobe, to znači da je uređaj već zabilježen (trebao bi biti) u očevidniku koji vodi Ravnateljstvo civilne zaštite u Ministarstvo unutarnjih poslova, na obrascu za prijavu rendgenskog uređaja potrebno je zaokružiti kućicu **„ponovna prijava uređaja“** te ako je poznat njegov evidencijski broj iz našeg očevidnika upisati ga.

(PRILOG 2.)²

PRIJAVA PODATAKA O ELEKTRIČNOM UREĐAJU

KOJI PROIZVODI IONIZIRAJUĆE ZRAČENJE (rendgenski uređaj, akcelerator) ³

(Popuniti čitko, velikim tiskanim slovima ili na računalu. Tamo gdje je moguće, zaokružiti.)

(Dostaviti poštom: original potpisani dokument)

PRVA PRIJAVA UREĐAJA	PONOVNA PRIJAVA UREĐAJA	Kod ponovne prijave upisati evidencijski broj DZRNS-a:
---------------------------------	--------------------------------	--

1. PODACI O PRAVNOJ /FIZIČKOJ OSOBI:	
NAZIV:	Naziv pravne ili fizičke osobe koja želi prijaviti električni uređaj koji proizvodi ionizirajuće zračenje
OIB:	OIB pravne ili fizičke osobe
ADRESA:	Adresa na kojoj se obavlja djelatnost
ODGOVORNA OSOBA U PRAVNOJ /FIZIČKOJ OSOBI (ime i prezime, telefon, fax, e-pošta):	
OSOBA ODGOVORNA ZA ZAŠTITU OD IONIZIRAJUĆEG ZRAČENJA (ime i prezime, telefon, fax, e-pošta):	

2. PODACI O ELEKTRIČNOM UREĐAJU KOJI PROIZVODI IONIZIRAJUĆE ZRAČENJE:		
Proizvođač:		
Serijski broj:		
Model:		
Digitalni ili analogni:		
AEC dostupan:	DA	NE
Dostupan DAP-metar:	DA	NE
Uređaj je pokretni:	DA	NE
Broj cijevi:	Količina cijevi na el. uređaju koji proizvodi ionizirajuće zračenje	
Maks. napon (kV):		
Maks. struja (mA):		
Godina proizvodnje:		
Godina postavljanja:		

² Pravilnik o obavješćivanju, registriranju, odobrenjima i prometu izvorima ionizirajućeg zračenja („Narodne novine“ br. 54/18)

³ Obrazac nije predviđen za prijavu rendgenskog uređaja za kompjutoriziranu tomografiju (CT)

Namjena:	
Naziv organizacijske jedinice u kojoj se koristi:	<i>Potrebno je navesti organizacijsku jedinicu (ako ga ima) u kojem će uređaj biti smješten</i>
Naziv i adresa prostorije u kojoj se koristi:	<i>Potpuni naziv prostorije u kojoj je uređaj smješten</i>

3. OSTALO

Naziv ovlaštenog stručnog tehničkog servisa s kojim je potpisan ugovor o redovitom godišnjem ispitivanju izvora ionizirajućeg zračenja:	EKOTEH, IRB, IMI
Naziv ovlaštenog stručnog tehničkog servisa s kojim je potpisan ugovor o radiološkom nadzoru mjesta rada:	EKOTEH, IRB, IMI

4. PRAVNA /FIZIČKA OSOBA:

Datum:

Ime i prezime, potpis:

Priložiti:

1. Izvješće ovlaštenog stručnog tehničkog servisa s mišljenjem o udovoljavanju uvjetima radiološke zaštite za prostoriju u kojoj će se električni uređaj koji proizvodi ionizirajuće zračenje koristiti (na temelju izračuna i/ili mjerenja)

Premještanje rendgenskih uređaja u drugu prostoriju / na drugu lokaciju

Ako izvor ionizirajućeg zračenja premjestite u drugu prostoriju ili na drugu lokaciju (u oba slučaja prostorija smještaja je različita od one koja je prijavljena u postupku prijave izvora ionizirajućeg zračenja u očevidnik izvora ionizirajućeg zračenja pri RCZ-u kao prostorija u kojoj će se izvor ionizirajućeg zračenja koristiti) dužni ste navedeni izvor ionizirajućeg zračenja odjaviti u roku od 15 dana od dana njegova premještanja.

Odjava se provodi dostavom pisane obavijesti od korisnika izvora.

Odjava električnog uređaja koji proizvodi ionizirajuće zračenje

Ukoliko se uređaj preda pravnoj ili fizičkoj osobi ovlaštenoj za zbrinjavanje otpada prilikom obavijesti o odjavi uređaja potrebno je priložiti prateći list za otpad na kojem se jasno vidi o kojem se uređaju radi.